

ЗАШТИЋЕНЕ ЖИВОТИЊСКЕ ВРСТЕ СРБИЈЕ

Protected Animal Species in Serbia

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
INSTITUTE FOR NATURE CONSERVATION OF SERBIA

Издавач: ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

За издавача: Марина Шибалић

Уредници: Владан Бједов, Ненад Секулић

Аутори: Владан Бједов, Александра Затезало,
Аца Ђурђевић, Саша Бранковић, Марко Дивац,
Данко Јовић, Иван Меденица, Милош Радаковић,
Марија Стојадинов, Ненад Секулић

Publisher: INSTITUTE FOR NATURE CONSERVATION
OF SERBIA

Representative of the publisher: Marina Šibalić

Editors: Vladan Bjedov, Nenad Sekulić
Authors: Vladan Bjedov, Aleksandra Zatezalo,
Aca Đurđević, Saša Branković, Marko Divac,
Danko Jović, Ivan Medenica, Miloš Radaković,
Marija Stojadinov, Nenad Sekulić

МОНОГРАФИЈА „ЗАШТИЋЕНЕ ЖИВОТИЊСКЕ ВРСТЕ СРБИЈЕ”

MONOGRAPH "PROTECTED ANIMAL SPECIES IN SERBIA"

Ненад Секулић

Завод за заштиту природе Србије

Монографија „Заштићене животињске врсте Србије“, у издању Завода за заштиту природе Србије, објављена је поводом обележавања 75 година од оснивања и рада Завода.

Књига на пригодан и популаран начин представља део фасцинантног света фауне наше земље, стручно уобличеног и употпуњеног резултатима досадашњих научних истраживања.

У публикацији су на 264 странице (писано двојезично на српском и енглеском језику), уз кориштење 144 литературна извора и интернет страница, дате основне информације о дивљој фауни Србије, националној легислативи и међународним документима који се односе на заштиту и очување врста и њихових станишта, и о до сада објављеним и онима у припреми црвеним књигама појединачних животињских група. Такође су наведене и актуелности у заштити животињских врста које се односе на већ скоро деценију прикупљања литературних и теренских података о њиховим налазима у природи за потребе успостављања еколошке мреже Србије, укључујући и Емералд мрежу Савета Европе и NATURA 2000 еколошку мрежу Европске уније, а за које већ скоро десет година Министарство заштите животне средине издаваја средства из буџета.

У књизи је дат приказ одабраних 75 врста из група бескичмењака, риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара, међу којима су 59 строго заштићених и 16 заштићених од укупно 1295 дивљих врста животиња које имају статус строго заштићених и заштићених врста које се налазе на Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. Одабир врста које су представљене сачињен је тако да се прикажу јавности познате врсте, као и неке ређе помињане у публикацијама овог типа, а које су „мање видљиве“ када се говори о проблемима угрожености и заштите живог света.

A monograph "Protected Animal Species in Serbia" was published by the Institute for Nature Conservation of Serbia on the occasion of marking the 75th anniversary of the Institute.

In a convenient and popular way, this monograph presents to us a part of the fascinating world of Serbian fauna, expertly described and complemented with the results of previous scientific research.

In the 264 pages of the publication (written in Serbian and English), with the use of 144 bibliographical sources and internet pages, we are presented with main facts about the wild fauna of Serbia, national legislation and international documents pertaining to the protection and conservation of species and their habitats, as well as about the Red books of individual animal groups, which have been published so far and those in preparation. In addition, contemporary data in the field of animal species protection have also been listed, which refer to almost a decade of collecting bibliographical and field data on the findings of these species in nature for the purposes of establishing the ecological network of Serbia, including the Emerald network of the Council of Europe and the NATURA 2000 ecological network of the European Union, for which in the past ten years, the Ministry of Environmental Protection has allocated financial means from the budget.

The publication contains an overview of selected 75 species from the groups of invertebrates, fish, amphibians, reptiles, birds and mammals, among which 59 are strictly protected and 16 are protected and from a total of 1295 wild species of animals that have the status of strictly protected and protected species, which are listed in the Rulebook on the declaration and protection of strictly protected and protected wild species of plants, animals and fungi. The selection of the species presented was made in such a way as to presented the species already known to the public, as well as some less frequently mentioned in publications of this type, which are "less visible" when talking about the threats to and protection of the living world.

У оквиру 75 приказаних врста заступљене су све врсте кичмењака, и то, рибе са 12 врста, водоземци 10 врста, гмизавци 10 врста, птице 18 врста и сисари 15 врста. Од фауне бескичмењака представљено је 10 репрезентативних врста из групе инсеката. Одабране врсте су уз текст приказане и кроз 139 фотографија врста и 86 фотографија станишта и предела, а које су саме по себи богата ризница овековечена фотоапаратом 27 аутора, а само неколико фотографија врста, које су тешко видљиве нашим фотографима, преузето је са интернета. Аутори фотографија из земље и иностранства помогли су да се ослика сва лепота диверзитетa животињског царства које су аутори књиге речима описали.

Врсте описане у књизи, уједно, представљају богатство и разноврсност животињског света Србије, које најбоље илуструје податак да простор наше земље, који заузима 0,82% територије Европе, настањује око 12% бескичмењака (у односу на око 100 000 врста у Европи), 18,75% фауне риба (603 врсте у Европи), 23,16% водоземаца (95 врста у Европи), 13,59% гмизаваца (206 врста у Европи), 68% птица (548 врста у Европи) и 46% копнене фауне сисара нашег континента (219 врста у Европи).

Књига је приређена како би, кроз дате приказе карактеристика и занимљивости о одабраних 75 животињских врста, пробудила пажњу и жељу за још детаљнијим проучавањима и за разумевањем света фауне, а пре свега, за још бољим упознавањем и жељом да се заволи и сачува природа за будуће генерације.

Публикације у едицији „Заштићена природна добра Србије“ део су једне заједничке приче која, с једне стране приказује лепоте природе Србије, а с друге представља и апел да чувамо нашу природну баштину, јер су у овим публикацијама, осим самих вредности појединачних биљних и животињских врста, као и њихових заједница, екосистема, подручја и предела, приказане и претње, угрожавајући фактори и опасности по њихов опстанак, а дат је и предлог мера за њихово очување у оквиру кога кључну улогу има само једна врста, човек, ми сами и друштво у целини.

Within the 75 described species, all species of vertebrates are represented, namely, fish with 12 species, amphibians with 10 species, reptiles with 10 species, birds with 18 species and mammals with 15 species. Regarding the invertebrate fauna, 10 representative species from the group of insects have been described here. The selected species are presented in the texts and 139 photographs of species and 86 photographs of habitats and landscapes, which themselves are a treasure immortalized by the camera of 27 authors, whereas only a few photographs of species, which were difficult to spot by our photographers, were downloaded from the Internet. Authors of photographs both from Serbia and abroad have helped to depict all the beauty of the animal kingdom diversity, which the authors of the book described in words.

The described species also represent the richness and diversity of Serbia's animal world, which is best illustrated by the fact that the area of our country, which occupies 0.82% of the territory of Europe, is home to about 12% of invertebrates (compared to about 100,000 species in Europe), 18.75% fish fauna (603 species in Europe), 23.16% amphibians (95 species in Europe), 13.59% reptiles (206 species in Europe), 68% birds (548 species in Europe) and 46% terrestrial mammal fauna of our continent (219 species in Europe).

This monograph with its descriptions of the characteristics and interesting facts about the selected 75 animal species was prepared with the aim of arousing attention and the desire for even more detailed studies and understanding of the world of fauna, and above all, for even better knowledge about and the desire to love and conserve nature for the future generations.

The publications from the edition series "Protected Areas in Serbia" are part of a common interest, which on the one hand, display the beauty of Serbia's nature, and on the other, represent an appeal to conserve our natural heritage, because in these publications, apart from the values of individual plant and animal species, their communities, ecosystems, areas and landscapes, the threatening factors and threats to their survival have also been shown and accompanied with the proposal of measures for their conservation, within which only one species plays a key role and that is human, and the entire human society.